

KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA
Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu
Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika

Váš dopis značky/ze dne
/16.1.2012

Číslo jednací
KUJI 4252/2012

Vyřizuje/telefon
Ing. arch. Čermáková

V Jihlavě dne
31. 1. 2012

Poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Na základě Vaší písemnosti ze dne 16. 1. 2012, doručené Krajskému úřadu kraje Vysočina, odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu dne 18. 1. 2012, Vám k Vaší žádosti sdělujeme následující:

V rámci akce „**Zpřístupnění národní kulturní památky v Polné pro potřeby cestovního ruchu**“ vlastník kostela Nanebevzetí Panny Marie v Polné (národní kulturní památky) - Římskokatolická farnost – děkanství Polná realizuje rozsáhlou obnovu této významné církevní stavby. Jako součást této obnovy byly v loňském roce zrestaurovány též sochy sv. Petra a Pavla umístěné na vstupním schodišti kostela.

Ke každému zamýšlenému záměru, resp. realizaci obnovy je vlastníku kulturní památky vydáno na základě jeho žádosti závazné stanovisko příslušného správního orgánu, tj. v tomto případě krajského úřadu. Závazné stanovisko určí zda je záměr vlastníka z hlediska zájmů státní památkové péče přípustný či nikoliv, popř. za jakých podmínek.

K restaurování obou soch byl vlastníkem předložen k posouzení restaurátorský záměr zpracovaný Mgr. Markétou Mullerovou. Jeho obsahem bylo vyhodnocení stavu a průzkumu obou soch a návrh koncepce restaurátorského záměru, včetně technologického a materiálového řešení.

Ke stavu obou soch bylo v tomto restaurátorské záměru uvedeno mj. následující: *“...Na povrchu kamene sochy sv. Pavla nebyly nalezeny zbytky polychromie, pouze na soklu, v místě, kde končil původní meč, nedochovaný kovový atribut, byl nalezen velmi malý fragment šedé barvy. ... Místní pamětník dodal nepůvodní, avšak poslední prezentovaný meč v ruce sv. Pavla, který je nejenže opatřen šedým nátěrem, ale je mechanicky poškozen, zakřiven páčením. Torzo meče,*

... které v levé ruce světce zůstalo zachováno je zcela jistě ze stejného meče. Zdá se však, že střední část meče ještě stále chybí, neboť neodpovídá ani jeho délka (nemohl by být opřen až o sokl sochy) a ani jeho šířka (v místě příčky – záštity meče je ostří užší, než nalezené ostří s hrotem). Nepůvodnost meče i filunku paže z jemnozrnného pískovce dokazuje i fakt, že aby meč mohl směřovat k nohám světce, kde byl pravděpodobně hrot původní (zbytek tmele uchycení) musel být ve sloupku zkřiven jilec meče v levé ruce sv. Pavla. Původní ruka světce musela být v jiné poloze, aby bylo možné do ní vložit meč tak, aby plynule svěřoval k nohám a končil opřený hrotem o sokl. ... Socha sv. Petra má mechanicky poškozené ruce. Pravá ruka od zápěstí chybí úplně (kovový čep, zalitý do olova) a levá ruka má dnes jen nepůvodní prostředníček a prsteníček, které jsou z jiného druhu pískovce, než celá socha a jsou výrazně menší, než původní, jak napovídá kořen prstů, na němž jsou tyto osazeny na kovové čepy. ...“

Na základě podrobně popsané dochované situace, stavu poškození a degradace obou soch předmětný restaurátorský záměr navrhuje řešit obnovu i míru doplnění původní materie soch konzervační metodou, tj. v minimální míře a základní (hlavní) hmotě. Z tohoto důvodu bylo navrženo a realizováno doplnění mechanicky poškozené ruky sv. Petra, místo jejího dochovaného torza – kovového pahýlu. Sochy byly v průběhu obnovy očištěny, konsolidovány a staticky zabezpečeny. Odstraněny byly nevhodné doplňky (cementové vysprávký).

Navrácení dochovaného nepůvodního a necelistvého atributu sv. Pavla restaurátorský záměr nepředpokládá. Atribut sv. Petra dochován nebyl.

K výše uvedenému restaurátorskému záměru bylo vydáno kladné závazné stanovisko orgánu státní památkové péče bez dalších připomínek, neboť realizací výše uvedeného záměru byla bezesporu zastavena degradace veškeré původní dochované hmoty obou soch a ta zabezpečena před dalším poškozením a chátráním, a to při zajištění estetického dojmu hmotové celistvosti obou soch.

Domníváme se, že historický i umělecký význam dochovaných soch sv. Petra a Pavla nelze zjednodušit na existenci či neexistenci jejich atributů.

Předložený záměr vlastníka tuto problematiku neřešil a proto nebyla ani nemohla být otázkou žádného nařízení či opatření. Záměr obnovy kulturní památky je vždy záměrem vlastníka. Pokud záměrem vlastníka bude doplnění atributů, bude tento záměr shodně jako předešlý záměr předmětem posouzení z hlediska zájmů státní památkové péče. V takovém případě by se jednalo nejen o posouzení z hlediska ikonografického, ale i historického, materiálového, technologického a hmotového řešení.

Vzhledem ke stavu pravé ruky sochy sv. Petra i torzálnímu dochování meče sv. Pavla před zahájením předmětné restaurátorské obnovy soch se lze důvodně domnívat, že případné doplnění atributů vyvolá i další související otázku, a to zabezpečení soch před možným vandalismem a poškozením.

PhDr. Katina Lisá

vedoucí odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu